

Điều Văn Của Cháu Ngoại AH Trần Văn Thu

Thibaud, Kỹ Sư
AH Tôn Thất Thiệt dịch lại

Kính chào quý vị,

Cháu xin có đôi lời nói về ông **ngoại** của cháu. Một người mà cháu rất hãnh diện và chúng cháu cũng rất hãnh diện. Một người đã trải qua lịch sử và được lịch sử lưu dấu ấn.

Một cuộc sống tròn đầy, hay lẽ ra tôi phải nói những cuộc sống. Ông tôi thích kể các giai thoại về đời ông.

Cuộc sống đầu tiên ở Việt Nam: Một tuổi thơ ấu hạnh phúc. Đưa con áp-út trong một gia đình đông con. Được nhiều cơ hội tốt để đi học trung học đệ nhứt cấp 1 (*collège*) trung học đệ nhị cấp (*lycée*) Pháp tại Sài Gòn. Luôn đạp xe, đạp xe rất nhiều khắp các đường phố Sài Gòn.

Kế tiếp là chuyến khởi hành lần đầu hướng về nước Pháp để tiếp học trình cao đẳng. Ông khám phá được thiên khiếu của mình về khoa học địa dư; tại đây ông gặp được người sẽ là vợ mình và họ đã sống trong cư xá sinh viên Antony và rồi cũng có được đứa con đầu lòng, là mẹ tôi.

Trở về Việt Nam sau khi ông trình xong luận án tiến sĩ. Động cơ của sự trở về này là một ý chí ái quốc, một tình yêu quê hương và gia đình. “**Một sự quay về với các đồng bào, một sự trở về để phục vụ**”, ông ưa thích nhắc lại. Gia đình được bổ sung thêm một em bé gái thứ hai và một em bé trai. 12 năm tròn đầy (**gia đình, chính trị, việc công, giảng dạy ở đại học**). 12 năm đó kết thúc trong huyền não đổ vỡ đưa đến sự chấm dứt một Việt Nam, một Việt Nam tự do của ông mà ông sẽ không còn tìm lại được nữa. Một sự chia lìa, hồi ôi, xiết bao khó nhọc!

Ông trở lại Pháp năm 1976 và với Jacqueline, họ khởi đầu lại một cuộc sống mới tại Clermont-Ferrand. Ông đi một chuyến sang Guyane. Rồi tái định cư ở Antony, một thành phố mà họ rất yêu mến. Gia đình họ lại nở lớn hơn, khuếch đại thêm. Một niềm hãnh diện, một niềm vui cho họ: các con của họ với 8 đứa cháu.

Chính xuyên qua tất cả những giai thoại ông kể cho chúng tôi đó mà ông sẽ sống mãi trong chúng tôi.

Ông cũng không quên truyền đạt các giá trị và tính khí của ông.

Ông là một người lương thiện, cương trực. Đúng là một con người. Với các ý tưởng và một sức mạnh làm việc. Một người yêu sách vở và các bản đồ của mình.

Một người với một ý chí mãnh liệt (**hay có lẽ tôi nên nói «cứng đầu»**). Một đặc điểm mà tất cả chúng tôi đều có.

Vốn ưa đùa cợt, ông thích có tính khôi hài, dấu ấn của những ai có đầu óc.

Nhưng ông cũng là người lãng trí đang khi suy tưởng. Rất có thể quên lãng lảm (**giai thoại ông không nhìn thấy người anh em họ té xe đạp**).

Ông đam mê nhạc cổ điển đến cuối đời, điều hợp các tuần lễ của ông với các buổi trình tấu hàng tuần. Để nhạc liên tục tiếp nối từ sáng đến tối.

Nhưng ông cũng là người rất gắn bó với gia đình, mỗi lần gặp lại nhau sắc diện ông rạng rỡ với nụ cười. Chính nụ cười đó khiến tôi luôn lưu niệm.

Hôm nay ông ra đi với bao kỷ niệm, tâm trí đầy đặc kỷ niệm về cuộc đời ông với những thời điểm hạnh phúc đã chia sẻ với chúng con.

Hôm nay ông lên đường tìm lại bà, người đã đồng hành với ông, người mà ông hết sức chăm sóc thăm nom, thương yêu.

Ông tìm lại được sự bình an và ông có thể tự hào về cuộc đời ông đã sống.

Chúng con yêu ông.

Thibaud

ĐÊM BUỒN

Đêm nay buồn quá cố nhân ơi!
 Bỗng thấy hoang vu cả cuộc đời,
 Sao lặng, trăng khuya ngời nhớ bạn,
 Đếm ngày đếm tháng, đếm năm trôi...

Lòng ta lặng chết cõi hư vô,
 Góc kiếm buông xuôi mộng hải hồ;
 Nợ nước khôn cùng chưa trả được,
 Tình nhà như đứt một đường tơ!

Rượu uống đêm nay dưới nguyệt tàn,
 Uống niêm cô quạnh buổi thu sang,
 Uống cho đời đắng thêm cay đắng,
 Uống tiễn xa đưa những mộng vàng...

Những vì sao lạc ở chân mây,
 Những khóm hoa mai nở đã đây...
 Một thoáng mơ hồ như hạnh phúc,
 Một niêm vô vọng võ đâu đây!

Đèn vẫn từng đêm thấp muôn màng,
 Thư phòng sách đợi để sang trang;

Thánh hiền lặng lẽ về thiên cổ,
 Dòng chữ trôi trên giấy úa vàng...

Đàn ai? ai oán thoảng trong sương,
 Chở đến trao ai nỗi đoạn trường
 Phiêu bạt trong trời muôn thuở trước
 Hậu Đình vong quốc khúc còn
 vương...

Ngọn gió tàn đêm ngọn gió nào?
 Đền khuya leo lét bóng lao đao,
 Bàn tay thừa quá che không kín,
 Rét mướt ngoài hiên gió tạt vào...

Đêm nay buồn quá cố nhân ơi!
 Trời sẽ sang xuân, mộng rã rời.
 Chí lớn chưa thành râu, tóc bạc,
 Đường dài hun hút bóng trăng soi...

Nguyễn Hòa
 Qui Nhơn, Mùa Thu 1975